

BEN VE ÇEVREM

DOĞAL VE YAPAY ÇEVRE

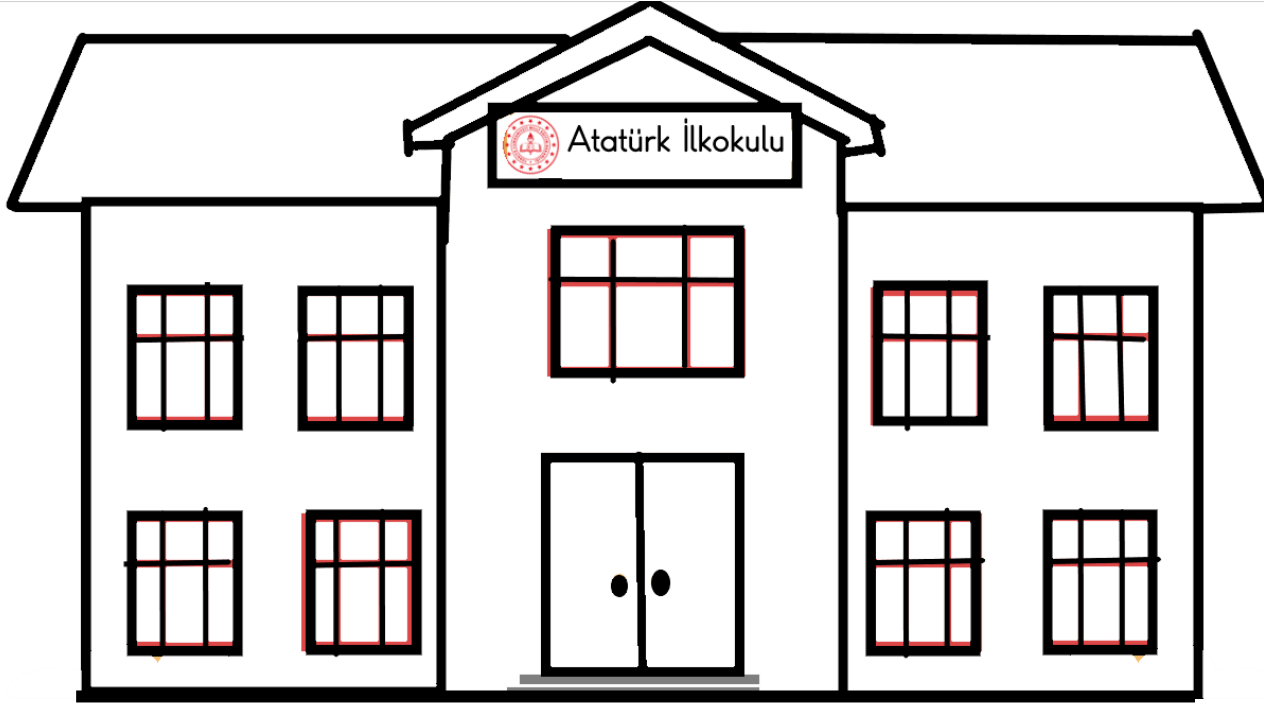

Çevre Ne Demektir?

- **Çevre**, insanların diğer canlı ve cansız varlıklarla yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdüğü ortamdır.

Evimiz beslenme, barınma gibi temel ihtiyaçlarımızı karşıladığımız yerdir. Evimizi ailemizin diğer üyeleriyle paylaşıyoruz. Yemek, banyo, uyku gibi pek çok ihtiyacımızı evimizde karşılarız.

Gün boyunca zamanımızı geçirdiğimiz ortamlardan biri de okulumuzdur. Okulumuzda arkadaşlarımız ve öğretmenlerimiz vardır. Burada eğitim ihtiyacımızı gideririz. Arkadaşlarımız ve öğretmenlerimizle iletişim içinde oluruz. Okulumuzda bulunan kantin, tuvalet, okul bahçesi çeşitli ihtiyaçlarımızı karşıladığımız yerlerdir.

Hafta sonları ve derslerimizden kalan zamanlarda oyun parklarında zaman geçiririz. Burada arkadaşlarımızla oyunlar oynar, eğleniriz.

Evimiz, okulumuz, mahallemiz, parkımız **yakın çevremizi** oluşturur. Yakın çevremizi canlı cansız pek çok varlıkla paylaşıyoruz. Çevre ile ilgili her konu hepimizi yakından ilgilendirir. Çevremiz ile ilgili sorunlara karşı duyarlı olmalıyız.

DOĞAL ÇEVRE VE YAPAY ÇEVRE ARASINDAKİ FARKLAR

Canlı varlıklar yaşamlarını sürdürebilmek için tüm ihtiyaçlarını çevrelerinden karşılarlar. Canlıların yaşamları ve yaşadıkları çevre birbirine bağlıdır. **Örneğin**, karıncaların yaşama alanı toprak, balıkların yaşama alanı ise sudur. İnsanlar şehirlerden köylere, ormanlara kadar çok geniş bir çevrede yaşar.

Doğal Çevre

Dağ, orman, ova, göl ve akarsu gibi doğada kendiliğinden var olan çevreye **doğal çevre** adı verilir.

Doğal çevre denince doğallığını koruyan, insanlar tarafında bozulmamış ve değiştirilmemiş alanlar aklımıza gelmesi gerekir. Doğal çevrenin oluşumunda insan etkisi yoktur.

Ormanlar, çayırlar, kutuplar, çöller, okyanuslar ve göller yeryüzünün doğal yaşam ortamlarından bazılarıdır.

Doğal evre rnekleri

Doğal anıtlar doğal çevrenin bir parçasıdır. Doğal anıtlar; yer kabuğunun oluşunu sırasında meydana gelen mağara, şelale, travertenler, peribacaları gibi yeryüzü şekilleridir.

- *Narlıgöl Krater Gölü (Acı Göl),
 - *Pamukkale Travertenleri,
 - *Nevşehir Peri Bacaları,
 - *Dupnisa Mağarası
 - *Fethiye Ölüdeniz gibi
- ülkemizde birçok doğal anıt vardır.

Peribacaları

Pamukkale Travertenleri

Narlıgöl Krater Gölü (Acı Göl),

Fethiye Ölüdeniz

Dupnisa Mağarası

Doğal evre rnekleri

- Doğaya olan zlemimizi giderebilmek için gittiğimiz yerlerden biri de **milli park**lardır.
- **Milli Park Ne Demektir?**
- **Milli Park**, kelime anlamı olarak milli ve milletlerarası ender bulunan kültürel kaynak değerleri ile koruma, dinlenme ve turizm alanlarına sahip doğa parçaları olarak tanımlanıyor.
- Milli parklarda pek çok bitki ve hayvanı bir arada görmek mümkündür.
- Türkiye'de 46 milli park bulunmaktadır.

Doğal Çevre ÖrneKleri

- Beyşehir Gölü Milli Parkı,
 - Uludağ Milli Parkı,
 - İstiklâl Yolu Tarihi Milli Parkı,
 - İğneada Longoz Ormanları Milli Parkı,
 - Kaçkar Dağları Milli Parkı,
 - Kazdağı Milli Parkı,
 - Aladağlar Milli Parkı,
 - Gelibolu Yarımadası Tarihî Millî Parkı
 - Nemrut Dağı Milli Parkı,
 - Yedigöller Milli Parkı,
- milli parklarımızdan bazılarıdır.

Yedigöller Milli Parkı

Uludağ Millî Parkı

Nemrut Dağı Millî Parkı

Kaçkar Dağları Millî Parkı

Kaz Dağı Millî Parkı

Aladağlar Millî Parkı

Gelibolu Yarımadası Tarihî Millî Parkı

Yapay Çevre

İnsanlar yaşadıkları çevreyi istekleri ve ihtiyaçları doğrultusunda değiştirirler. Bu amaçla insanlar çeşitli binalar, oyun parkları, hayvanat bahçeleri, seralar, köprüler ve barajlar yapmışlardır. İnsanların oluşturduğu ve doğada kendiliğinden bulunmayan çevreye yapay çevre denir. Yapay çevredeki her türlü yapı, insan emeğinin sonucunda oluşmuştur.

Yapay Çevre

İnsanlar kışın soğuktan korunmak ve barınma ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla evler yapmışlardır.

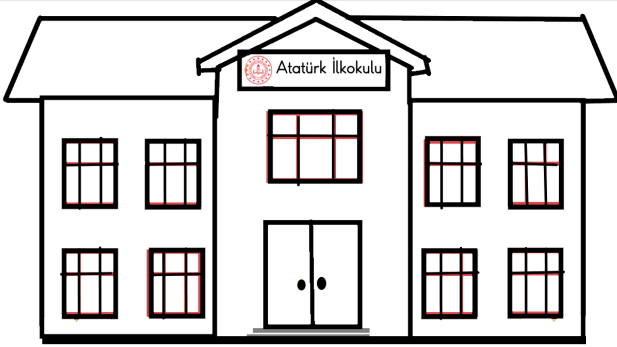

İnsanlar deniz, akarsu ve dere gibi su kaynaklarını aşabilmek için köprüler yapmıştır.

İnsanlar seraları istedikleri zaman, istedikleri meyve ve sebze yetiştirebilmek için yapmıştır. Seralar sayesinde meyve ve sebzeleri mevsimi dışında yiyebiliriz.

Yapay Çevre

İnsanlar daha iyi eğitim ortamları oluşturabilmek için okullar yapmıştır.

Ulaşımını kolaylaştırmak için yollar, tüneller yapmışlardır.

Oyun oynamak için parklar ve daha pek çok şey yapmıştır.

Doğal ve Yapay evre Arasındaki Farklar

*Doğal çevrenin oluşumunda insan emeiği yoktur. Yapay çevrenin oluşumunda insan emeiği vardır.

*Doğal evre, doğada kendiliğinden bulunur. Yapay evre ihtiyaç ve istekleri doğrultusunda insanlar tarafından yapılır.

*Doğal çevrenin oluşum sureci uzun zaman alırken yapay çevrenin oluşturulma sureci daha kısadır.

*Doğal çevrede yaşayan canlılar, beslenme gibi ihtiyaçlarını çevreden karşılar.

*Yapay evre içine yerleştirilen hayvanların ihtiyaçlarının ise insanlar tarafından karşılanması gerekir. Örneğin bir balık; doğal yaşam alanı olan akarsudan, gl veya denizden besin ihtiyacını karşılar. Akvaryumdaki bir balığın ise yaşamını devam ettirebilmesi için insanlar tarafından beslenmesi gerekir.